

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

394. An Auditores Rotæ & Referendarii utriusque signaturæ, hoc est, gratia & justitiæ, Notarii & Iudices recipere possint resignationes beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

fibus, in quibus recipere potest resignationes (intellige, quas alias sede plenâ se solo recipere non possit) & illa conferre, debeat hoc facere ante provisionem faciendam in Consistorio de novo Pralato, quia tamdiu vacat sedes, & factâ hac provisione nequaquam id potest, etiam ante captionem à novo provito possessionem.

Quaestio 392. Quid possint Abbates circa admissionem resignationum?

1. **R**espondeo primò: Abbates non exempti non possunt recipere resignationes, nec præstare auctoritatem permutantibus. Paris. l. 7. q. 15. à n. 1. Tamb. loc. cit. n. 6. dum enim exempti sunt, habentque Ecclesias, aliâque loca pleno jure sibi subiecta, uti & in suos Monachos (adde & alios eorundem beneficiatos) omnimodam jurisdictionem (uti id ipsum ex eo, quod exempti sunt, infert Paris. loc. cit. n. 5. & 4.) habent ibidem jurisdictionem quasi Episcopalem seu parem Episcopis, & dicuntur Ordinarii. Ad jurisdictionem autem Episcopalem & ordinariam sicut spectat destituere beneficiatos etiam invitos, sic & spontaneas eorum resignationes tam purè quàm gratiâ permutationis factas recipere. Paris. à n. 5. & ex eo Chok. loc. cit. n. 4. Tamb. loc. cit. à n. 7. Porro quod de Abbate dictum, idem dicendum de Præposito, Priore, similibusque Prælatibus regularibus, quocumque demum nomine veniant.

Ecclesiis, locisque exemptis. Paris. loc. cit. n. 3. Chok. loc. cit. n. 2. Tamb. loc. cit. n. 6. dum enim exempti sunt, habentque Ecclesias, aliâque loca pleno jure sibi subiecta, uti & in suos Monachos (adde & alios eorundem beneficiatos) omnimodam jurisdictionem (uti id ipsum ex eo, quod exempti sunt, infert Paris. loc. cit. n. 5. & 4.) habent ibidem jurisdictionem quasi Episcopalem seu parem Episcopis, & dicuntur Ordinarii. Ad jurisdictionem autem Episcopalem & ordinariam sicut spectat destituere beneficiatos etiam invitos, sic & spontaneas eorum resignationes tam purè quàm gratiâ permutationis factas recipere. Paris. à n. 5. & ex eo Chok. loc. cit. n. 4. Tamb. loc. cit. à n. 7. Porro quod de Abbate dictum, idem dicendum de Præposito, Priore, similibusque Prælatibus regularibus, quocumque demum nomine veniant.

Quaestio 393. Quid Præpositus, Decanus, Archidiaconus, Archipresbyter, similesque Prælati in Ecclesiis secularibus possint circa recipiendas resignationes.

Respondeo: Nisi ex privilegio vel aliâ (intellige consuetudine vel prescriptione) habeant hanc facultatem (uti apud Eburones & alias Belgii ditiones in plerisque beneficiis, in quibus jus instituendi habent, habere Præpositos & Archidiaconos hanc potestatem auctorizandi permutationes, testatur Chok. de permut. p. 1. c. 16.) non posse illos recipere resignationes, neque simpliciter, neque permutationis gratiâ factas. Paris. l. 7. q. 16. n. 1. & 2. citans DD. communiter in c. quod in dubiis. de renunc. Chok. loc. cit. loquens expressè de permutationum auctorizatione. Ratio est, quia potestas talis excluso privilegio vel prescriptione, hanc præstandi auctoritatem est solius jurisdictionis Episcopalis, aut quasi talis, qualem tales non habent. Paris. loc. cit. n. 6.

Quaestio 394. An Auditores Rotæ, & Referendarii utriusque signaturæ, hoc est, gratiæ & justitiæ, Notarii & iudices recipere possint resignationes beneficiorum?

1. **R**espondeo ad primum negativè: nisi forte ad hoc haberent Auditores speciale mandatum Papæ. Paris. l. 7. q. 18. n. 1. juncto n. 4. citans Rotam decis. 15. in antiqu. & decis. 3. in novis. de renunc. ubi attestetur sic servari in Rota. Possunt tamen Auditores recipere cessionem litis super beneficio coram ipsis pendente; cum aliud sit, renunciare juri, aliud liti. Paris. loc. cit. n. 1. juncto num. 3.

2. Respondeo ad secundum etiam negativè: Paris. l. 7. q. 19. à n. 1. tamen enim Rota decis. 3. de renunc. in novis. tenuit affirmativam, id tamen rotum hodie abijt in desuetudinem. Paris. ibid. n. 2. ex Papazon. in addit. ad dictam decis. 3. dicens: omnibus notum esse, Referendarios illos hodie non habere facultatem, ac concludens, neque illos illam unquam habuisse.

3. Respondeo ad tertium: Neque Notarios, sive sint Imperiales, sive Apostolici; sive in Curia, sive extra Curiam recipere posse resignationes beneficiorum. Paris. l. 7. q. 25. n. 1. & 2. subdens ex Nav. conf. 1. n. 2. de renunc. factam coram illis renunciationem esse nullam, & n. 3. cum Rebuff. factâ coram illis resignatione, vacare beneficium

2. Amplianda responsio primò, ut procedat etiam respectu beneficiorum constitutorum in Ecclesiis illis aliâ subiectis, uti id ex eo etiam patet, quòd, licet in iis jus instituendi haberent, hi tamen ab iis instituti non administrant sine licentiâ diocesani; cum tales Abbates subiecti sint Episcopis. Paris. cit. q. 15. n. 2. Chok. loc. cit. n. 1. Amplianda videtur secundò; etiamsi resignantes aliâ sint regulares eorum subditi, etiam obtinentes beneficia regularia, hoc est, non nisi solita ac debita ex fundatione aut aliunde obtineri & haberi à regularibus. Sic Chok. loc. cit. ubi postquam expressè quaesivisset, num Abbas præstare possit auctoritatem permutationi faciendâ inter duos Monachos subditos suos de beneficiis ad suam collationem spectantibus, respondet n. 2. si sermo est de Abbate non exempto à jurisdictione Ordinarii, is permutationibus supradictis auctoritatem præstare non poterit. Quamvis hoc ipsum tamen limitandum videtur, ita ut, si beneficium regulare sit verè manuale (uti à ratione regularis præsumitur rectè ad manualitatem) subiectum collationi Abbatis, seu in quo talis Abbas similisve Prælatus non exemptus instituere habet suum subditum regularem, & ab eodem illum amovendi, hic subditus illud liberè resignare valeat in manus sui Prælati, isque eam resignationem admittere. Et à fortiori, si beneficium seu officium esset merè claustrale seu religionis, quo etiam invitum sine consensu conventus privare posset, dum, ut Laym. Th. mor. l. 1. tr. 4. c. 7. n. 28. ex Abbate in c. quanto de off. ordinar. n. 5. D. Tho. in 2. dist. 44. q. 2. a. 3. Navar. in comment. 2. de regular. n. 63. tales prælati etiam non exempti sint Ordinarii iudices suorum regularium in causis pertinentibus ad statuta regularia & disciplinam, possuntque eos punire, etiam privativè ad Episcopum.

3. De ceterò limitanda responsio universaliter, seu etiam respectu beneficiorum aliorum sive regularium, sive secularium, sive existentium in Ecclesiis propriis, sive aliibi, dum fortè talis Abbas aliâve Prælatus non exemptus jus auctorizandi certorum beneficiorum resignationes & permutationes obtineret ex prescriptione aut privilegio. Chok. loc. cit. n. 8.

4. Respondeo secundò: Abbates, similesve Prælati exempti à jurisdictione Episcopali, possunt recipere resignationes, & auctorizare permutationes beneficiorum constitutorum in eorum

in præjudicium resignantis, non autem Superioris. Nisi fortè Notarius recipiat resignationem nomine Superioris, uti responsum limitat Paris. n. 4. citans Menoch. de recuper. possess. remed. 1. n. 277. Boërium, &c. De cetero, qualiter in Curia Notarii Camera & Cancellaria recipiant consensum, dictum fuit supra. Item renunciationem factam extra Curiam in manibus Notarii esse ratificabilem, & communiter ratificari; cum in Bullis provisionum beneficiorum soleat apponi clausula: *etiamsi vacent extra Curiam per resignationem coram Notario.* tradit Paris. loc. cit. n. 5. & 6.

4. Respondeo ad quartum negativè: Etsi coram iudice, dum hic est Auditor Rotæ, fieri possit cessio litis super beneficio. Paris. l. 7. q. 28.

Questio 395. An executores gratia deputati à Sede Apostolica ad providendum de beneficiis vacantibus vel vacaturis possint recipere resignationes, v.g. alicuius volentis resignare in eorum manibus, ut recepta resignatione provideant beneficium resignatum?

Respondeo negativè, Paris. l. 7. q. 22. n. 1. Garc. p. 11. c. 3. n. 261. citantes Coras. de benef. p. 1. c. 8. n. 17. & Rotam, Nisi executor datus ad providendum in mandato suo accepisset quoque specialiter hanc facultatem recipiendi resignationes, utpote à qua forma mandati dependet ipsius potestas, Paris. cit. q. 22. n. 7. juncto n. 4. Garc. loc. cit. cum aliis officium talium executorum non sit, nisi providere nominato de beneficio vacante, vel vacaturo, Paris. n. 3. citans Selv. de benef. p. 3. q. 11. n. 109. Bellam. de benef. permut. p. 5. q. 2. n. 7. & ex alia parte necesse sit, ut expressè committatur receptio resignationis. Paris. n. 2. citans e. dudum. de prob. in 6. Unde nec finè tali speciali commissione & expressione invitum destituere possunt beneficium. Paris. n. 6.

Questio 396. Coram quo Abbates Abbatiam resignare possint ac debeant?

1. Respondeo primò in genere: Abbates non nisi in manibus sui Superioris renunciare possunt ac debent, Paris. l. 7. q. 15. n. 19. juxta c. dilecti. ult. de renunc. Laym. ibid. & Abb. notab. 2. Butrio. n. 3. sive resignare non debent, nec possunt, nisi in manibus habentis potestatem instituendi Abbates, similèsvè Prælatos, & destituendi invitos iustis de causis. Tamb. de jure Abb. to. 1. d. 13. q. 1. n. 3. Hinc

2. Respondeo secundò in specie: Abbatia & Prioratus (idem est de alijs Prælaturis secularibus) quarum collatio aut provisio spectat ad Papam, resignari non possunt, nisi in manibus Papæ; quia illarum institutio & destitutio ad Papam solum spectat, non secus ac de Episcopatu & Superioribus dignitatibus docet Gl. & AA. communiter in clem. de renunc. Tamb. loc. cit. n. 7.

3. Respondeo tertio: Dum Abbates Priores, (intellige, quorum institutio non spectat ad Papam) Generalem vel Definitorem, similèsvè Superiorem, potentem eos deponere, agnoscunt, in ejs manibus facienda resignatio. Tamb. l. cit. n. 3.

4. Respondeo quarto: Nequaquam Abbates alique Prælati, dum eliguntur à Conventibus Monachorum, vel Capitulis Canonicorum, in manibus

eorum Collegiorum vel Conventuum resignare possunt suas Prælaturas. Tamb. loc. cit. n. 8. Laym. ad cit. c. dilecti. Etsi nihilominus Capitulum vel Conventus post talem coram se factam resignationem procedant ad electionem novi Prælati, electio nulla est; & hic est casus cit. c. dilecti. Si enim resignatio, adeoque vacatio Prælaturæ legitimè non præcessit, non valebit etiam electio novi Prælati. Laym. Tamb. ll. cit. additque etiam Tamb. posse legitimum Superiorem talis Abbatis seu Prælati resignantis Prælaturam conferre, cui vult, absque eo, quòd ad electionis cassationem prius procedat, juxta ea, quæ in simili de Episcopo docet Nav. cons. 2. de renunc. Sed & irrita est absolutio, quæ talis resignans absolvit Monachos aliòsvè subditos suos ab obedientia; cum fieri nequeat, ut Prælato, dum is Prælaturam retinet, (uti fit, dum talem resignationem non ratificat Superior, aut alteri Prælaturam confert) subditi, præsertim regulares professi obedientiam non debeant; cum Prælatura & subditio, regimen & debita obedientia sint correlativa. Unde etiam frustra Monachi in hoc casu iterum spondent obedientiam tali Prælato, utpote à quo nunquam liberati fuerunt. Ità ferè Laym. ad c. lecta. de renunc.

5. Respondeo quinto: Tametsi Abbates, Prælatique alii similes regulares non exempti à suis regularibus electi instituuntur seu confirmantur ab Episcopo; non videntur tamen hodie dum posse coram Episcopo resignare suas Prælaturas. Licet enim olim Abbates ab Episcopo, in cuius dicecesi monasterium situm erat, deponerentur, ut colligitur ex Concil. Turon. 2. c. 1. §. 7. Tamb. loc. cit. q. 2. n. 11. Licet etiam quantum est de iure communi, Episcopus poterat monasteriis ac regularibus Ecclesiis vacantibus Oeconomum constituere, ut Innoc. & Host. in c. ult. de statu monach. nec non dare Coadjutorem Abbati, ac ipsum à suo officio iustis de causis remove, & illo remore constituere tantisper monasterio administratorem, non videntur tamen ità hodie dum Episcopi posse destituere Abbates, sed id spectare ad Superiores intrà ipsas religiones, in quos ista potestas translata videtur.

Questio 397. An inferiores Papæ habentes facultatem recipiendi resignationes, possint committere receptionem resignationis?

Respondeo Paris. l. 7. q. 29. n. 2. posse tales committere receptiones resignationum duntaxat, quibus receptis, cum beneficium vacet, possunt committere collationem. Vide de hoc dicta supra, ubi de Legato Apostolico & Vicario Episcopi.

Questio 398. Intra quantum tempus acceptari aut rejici debeat resignatio?

Respondeo: Resignatione facta extra Curiam coram ijs, ad quos id spectat, ejus acceptatio vel rejectio debet fieri intra mensem. Paris. l. 11. q. 2. n. 6. Barb. juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 113. Chok. ad reg. Cancell. de publicand. n. 15. Sic enim constituit Gregor. XIII. in constitutione sua: *Humano vix iudicio &c.* quæ est de publicanda resignatione, ubi de beneficiis, quæ deinceps in manibus ordinariorum collatorum, etiam Cardinalium, etiam indulta & facultates ad hoc ab Apostolica Sede habentium, ac Legatorum, etiam de latere, & Delegatorum etiam spiritualium, ejusdem